

Gemeenteraad

Portefeuillehouder: Kees Visser

Van team: Team Bestuur & Organisatie

Adviseur: Henny Kaag

E-mail: h.kaag@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2020-021744**

Begrotingswijziging: **Ja**

Onderwerp: Voorstel tot het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 3,5 mln. als cofinanciering in het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis.

Publiekssamenvatting:

In 2021/2022 zal de omvaarroute Boerenverdrietsluis worden gerealiseerd, zodat gedurende de negen maanden van afsluiting van de Koopvaardersschutsluis het scheepvaartverkeer door het Noordhollandsch Kanaal kan blijven varen. Na afloop van deze periode blijft de Boerenverdrietsluis de vaarroute voor de recreatievaart. De gemeente Den Helder draagt voor € 3,5 mln. bij in het projectdeel aanpassing Boerenverdrietsluis, dat op € 16,3 mln. wordt geraamd.

Geadviseerd besluit

1. Een investeringskrediet van € 3,5 mln beschikbaar te stellen als cofinanciering in het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis. In de meerjarige dekking zal worden voorzien door het definitief opnemen van deze ruimtevrager in de Kadernota 2021-2024.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De Koopvaardersschutsluis wordt vóór 1 april 2023 gerenoveerd en moet daarvoor ongeveer negen maanden worden afgesloten. Om de doorgang van het scheepvaartverkeer in het Noordhollandsch Kanaal tijdens de renovatie te garanderen wordt een omvaarroute gemaakt via de Boerenverdrietsluis en de Zeedoksluis. De Boerenverdrietsluis wordt daartoe omgebouwd tot een schutsluis. De sluis moet medio 2022 gereed zijn. Na de renovatie van de Koopvaardersschutsluis blijft de route via de Boerenverdrietsluis en Zeedoksluis de route voor de recreatievaart.

De gemeente is door de provincie Noord-Holland gevraagd om cofinanciering van € 3,5 mln. in het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis omdat de aanpassing van de kade de restlevensduur van de damwanden verlengt. Onderdeel van deze bijdrage is ook de saneringsopgave in de sluis.

Doelen en resultaten

Met de realisatie van de schutsluis komt er een recreatieve vaarroute via het bassin van Willemsoord beschikbaar. De recreatievaart wordt daardoor verleid tot een bezoek aan of gebruik van de voorzieningen.

Port of Den Helder N.V. krijgt de verantwoordelijkheid voor het vaarwegmanagement van de nieuwe vaarverbinding. De verkeersimpact op het water en over de weg wordt gemonitord, zodat eventueel beheersmaatregelen kunnen worden getroffen. Daarbij gaat het om aanpassingen van de bedieningstijden en het op drukke momenten gebundeld schutten van recreatieschepen via de Koopvaardersschutsluis.

Kaders en omstandigheden

De samenwerkingsovereenkomst tot realisatie van de Omvaarroute is 5 maart 2020 door het college getekend onder voorbehoud van het beschikbaar stellen van de benodigde middelen door de gemeenteraad.

De realisatie van de Omvaarroute voorkomt dat tijdens de afsluiting van de Koopvaardersschutsluis de beroepsvaart economische schade leidt.

Argumenten en alternatieven

Dankzij de omvaarroute krijgt zowel de beroeps- als de recreatievaart tijdens de renovatie van de Koopvaardersschutsluis doorgang van en naar Den Helder. Een aantal ondersteunende maatregelen moeten nog worden uitgewerkt. De scheepvaartbegeleiding wordt door Port of Den Helder uitgewerkt en afgestemd met de bediening van de bruggen/sluizen. Hieraan zijn extra kosten verbonden voor Port of Den Helder die voor het gedeelte van de recreatievaart een structureel karakter zullen hebben. De hoogte hiervan is niet nog niet bekend, maar Port of Den Helder zal hiervoor een bijdrage vragen aan de gemeente Den Helder. De dekking daarvan kan gevonden worden in de voor economisch en toeristisch beleid beschikbare middelen.

De aangepaste Koopvaardersschutsluis en de aangepaste route voor de recreatievaart zal de zoutindringing in het Noordhollandsch Kanaal veranderen. Hierover heeft afstemming plaatsgevonden met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Naar verwachting zijn er ten tijde van de omvaarroute geen negatieve effecten te verwachten. De definitieve situatie zal waarschijnlijk zelfs voordelig zijn omdat de Koopvaardersschutsluis minder vaak open zal gaan en de Boerenverdrietsluis, versmald tot 16,5 meter, bij het schutten minder zout zal doorlaten dan de Koopvaardersschutsluis.

De gemeente Den Helder is eigenaar van 50% van de Boerenverdrietsluis en de brug daarover. Het ombouwen van de sluis kan de provincie Noord-Holland niet uitvoeren zonder medewerking van het ministerie van Defensie en de gemeente Den Helder. Het ministerie van Defensie heeft opdracht aan het Rijksvastgoedbedrijf gegeven de overdracht van de sluis, brug en de aangrenzende strook grond ten behoeve van onderhoud en mechaniek te regelen met de gemeente. Onderdeel van dit gesprek is ook de realisatie van een openbare ontsluitingsweg op het terrein Buitenveld voor het gebied Willemsoord. Dit laatste is een voorwaarde van de gemeente, omdat de verwerving van een brug en

de daaraan verbonden onderhoudslasten, zonder dat er zicht is op openbaar gebruik van de brug, niet wenselijk is. De renovatie van de brug en de aanleg van de ontsluitingsweg maken geen onderdeel uit van het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis. In geval het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Den Helder niet tot overeenstemming komen over de verwerving en de aanleg van een weg, ontstaat er nieuwe situatie waarin provincie en gemeente opnieuw om de tafel moeten om de haalbaarheid van het project te wegen. Medio 2020 moet hierover duidelijkheid bestaan.

Met de realisatie van de Boerenverdrietsluis als schutsluis zal 100 meter werkkade van de Museumhaven worden gecompenseerd in de Binnenhaven aan de zuidelijke kade van Willemsoord. De stichting Museumhaven, Zeestad, Willemsoord BV en het Reddingsmuseum hebben gezamenlijk gezocht naar een oplossing. De kosten van verplaatsing van de werkkade zijn onderdeel van het project Omvaarroute. In het onderzoek is aansluiting gezocht bij het project nieuwe langzaamverkeersverbinding Willemsoord-Beatrixstraat. Doordat de nieuwe langzaamverkeersbrug aanlandt ter hoogte van restaurant Stoom dient de indeling van de steigers voor de schepen van het Reddingsmuseum aangepast te worden. De kosten van de aanleg van de langzaamverkeersroute zijn onderdeel van het project van de gemeente/Zeestad, waarvoor in de concept-Kadernota 2021-2024 middelen zijn opgenomen. Voor de aanleg van de langzaamverkeersbrug zelf zijn de middelen al aan Zeestad beschikbaar gesteld. Met de aanvullende middelen kan ook vervangende kaderuimte voor het Reddingsmuseum worden gerealiseerd, zodat de totale hoeveelheid kaderuimte niet afneemt. De oplossing bestaat uit het doortrekken van de kademuur ter hoogte van de Medemblikkerloods, waardoor de brug ter hoogte van die loods kan vervallen en het gehele oppervlak bestraat kan worden. Deze oplossing is voor advies voorgelegd aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Binnen het project moet nog aanvullende dekking worden gevonden voor deze maatregelen.

Met de verwerving van Boerenverdrietsluis en de brug ontvangt de gemeente een afkoopsom voor het eeuwigdurend (en achterstallig) onderhoud van en aan de BVS, alsmede een bijdrage (50%) voor het slopen van de bestaande Boerenverdrietbrug. De "opbrengst" zal gestort worden in de aan het meerjarenonderhoud verbonden onderhoudsvoorziening. De sluis en de brug zullen immers onderdeel gaan uitmaken van het gemeentelijke meerjarenonderhoudsplan.

Bestuurlijke vernieuwing

In de voorbereiding van het project zijn de stakeholders, belanghebbende bedrijven, overheden en verbonden partijen, nauw betrokken. Wensen en eisen zijn opgehaald. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de breedte van de sluis 16,5 meter wordt in plaats van de aanvankelijk voorgenomen 14 meter.

Belangrijk aandachtspunt van de stakeholders was de impact van de omvaarroute op het wegverkeer. Gedurende die negen maanden zullen de Van Kinsbergenbrug en de Zeedoksluisbrug vaker open moeten. De periode van de omvaarroute wordt zoveel mogelijk buiten het vaarseizoen gepland. De hinder speelt vooral op drukke momenten. De belangrijkste maatregel om de hinder voor het wegverkeer te beperken, is het instellen van vaste tijden waarop het scheepvaartverkeer de bruggen kan passeren.

Ook in de uitwerking van het project worden de belanghebbenden betrokken.

Het voorstel leent zich op grond van de Referendum verordening gemeente Den Helder 2012 lid 2 e: 'vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en rekening' niet voor het houden van een referendum.

Duurzaamheid

Het project moet een bijdrage leveren aan een klimaatbestendiger Den Helder. Het Hoogheemraadschap verwacht dat in de nieuwe situatie de zoutinlaat in het Noordhollandsch Kanaal meer beperkt kan worden.

Het voorstel is referendabel. Gezien het beperkte aantal belanghebbende inwoners en het draagvlak voor de omvaarroute bij de stakeholders is een referendum niet logisch.

Financiële consequenties

De gemeentelijke investering in de Boerenverdrietsluis van € 3,5 mln. zal geactiveerd moeten worden. De lasten worden gedurende de levensduur van de sluis (40 jaar) gespreid. Bijdrage in de aanpassing van de Boerenverdrietsluis en de sloop of renovatie van de brug (totaalinvestering € 16,3 mln) is een vaste bijdrage en niet afhankelijk van de aanbesteding. De gemeente loopt in de aanbesteding daarvan geen risico.

De verplaatsing van de werkkade maakt onderdeel uit van de investering in de omvaarroute. Voor dit projectonderdeel heeft de provincie Noord-Holland geen bijdrage van de gemeente gevraagd. Binnen de door de provincie gereserveerde middelen worden de wachtplekken gerealiseerd. De definitieve vorm is nog onderwerp van onderzoek.

Voor de kapitaallasten moet ruimte worden gevonden binnen de begroting. In de Kadernota 2021-2024 zijn deze kapitaallasten opgenomen.

Investering Boerenverdrietsluis	€ 16.300.000	Kapitaallasten (rente 1%, afschrijving 40 jaar)			
Bijdrage provincie	€ 12.800.000	2021	2022	2023	2024
Netto investering gemeente	€ 3.500.000		€ 122.500	€ 121.625	€ 120.750

Uitvoering en planning

De aanbesteding wordt voorbereid. De uitvoering zal plaatsvinden in de periode 2021/2022. De omvaarroute moet halverwege 2022 gerealiseerd zijn.

Communicatie

In de uitwerking zal ingezet worden de overlast van de omvaarroute zoveel mogelijk te beperken.

Den Helder, 28 april 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

Raadsvergadering d.d.	2 juni 2020
Besluit nummer	2020-021744
Onderwerp	Voorstel tot het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 3,5 mln. als cofinanciering in het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis.

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 28 april 2020,

besluit:

1. Een investeringskrediet van € 3,5 mln beschikbaar te stellen als cofinanciering in het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis. In de meerjarige dekking zal worden voorzien door het definitief opnemen van deze ruimtevrager in de Kadernota 2021-2024.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 2 juni 2020